

SON AU § 70 Förenklad ansökan om serviceinsatser

Ärendenummer: SON 2024/236

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden beslutar att införa förenklad ansökan om serviceinsatser inom hemtjänsten enligt 4 kap. 2a § socialtjänstlagen. Medborgare folkbokförda på Gotland som fyllt 75 år kommer ha rätten att ansöka.
- Förenklad ansökan om serviceinsatser implementeras senast under november 2024.
- I juni 2025 delges socialnämnden en uppföljning av införandet av förenklad ansökan om serviceinsatser.

Sammanfattning

Enligt bestämmelse 4 kap. 2a § i socialtjänstlagen ges kommuner som önskar en möjlighet att bevilja äldre insatser inom äldreomsorg på ett enklare sätt. Ett annat syfte med lagen är att öka den äldres rätt till självbestämmande och delaktighet, genom att den äldre personen ges större möjlighet att välja mellan de insatser som erbjuds utan en behovsprövning.

Genom att införa förenklad ansökan för medborgare som fyllt 75 år eller är äldre och som är folkbokförda på Gotland ger socialnämnden medborgarna en större självständighet. De som uppfyller kriterierna kan själva besluta om stöd och hjälp de har behov av och behöver inte bli behovsbedömda för att få hjälp. De insatser som socialförvaltningen initialt kommer kunna fatta beslut om enligt 4 kap. 2a § SoL är serviceinsatserna tvätt, städ och inköp samt insatsen trygghetslarm.

Det blir därmed möjligt för kommunen att minska resurskrävande utredningsarbete och förstärka inslagen av förebyggande insatser genom att generella hemtjänstinsatser tillgängliggörs i ett tidigt skede. Det kan också minska eller skjuta upp behov av mer omfattande äldreomsorg.

Utvecklingen och införande av förenklad ansökan går i linje med nya socialtjänstlagen som har ett stort fokus på tillgänglighet och förebyggande insatser.

Bedömning

Genom att införa förenklad ansökan för medborgare som fyllt 75 år eller är äldre och som är folkbokförda på Gotland ger socialnämnden medborgarna en större självständighet. De som uppfyller kriterierna kan själva besluta om stöd och hjälp de har behov av och behöver inte bli behovsbedömda för att få hjälp med till exempel inköp eller tvätt.

Möjligheten förstärker även inslagen av förebyggande insatser genom att generella hemtjänstinsatser tillgängliggörs i ett tidigt skede, vilket går i linje med

nya socialtjänstlagen. Det kan också minska eller skjuta upp behov av mer omfattande äldreomsorg vilket bekräftas av utförare av hemtjänst.

Förändringen innebär också en möjlighet för kommunen att minska resurskrävande utredningsarbete då inga behovsutredningar enligt Individens behov i centrum (IBIC) görs för insatser enligt 4 kap. 2 a§ SoL.

Då besluten via förenklad ansökan består av endast serviceinsatser och inte omvårdnadsuppdrag finns stor möjlighet för utföraren att kunna fördela uppdragen till medarbetare med kompetens för just dessa insatser. Serviceinsatserna behöver inte utföras av medarbetare med undersköterskeutbildning. Det kan underlätta för utförare att fördela uppdragen utifrån olika medarbetares kompetens. Denna typ av differentiering i verksamheten kan ge möjlighet att planera sin verksamhet mer kostnadseffektivt.

Socialförvaltningens bedömning är att volymerna inte kommer öka avsevärt i och med införandet. Redan idag finns det många olika alternativ för medborgare att köpa serviceinsatser och mat på annat sätt och nyttja RUT-avdrag. Troligen är den målgrupp som söker via Region Gotland den målgrupp som inte har samma ekonomiska möjlighet gällande valfrihet. Förenklad ansökan blir därför en bra förebyggande insats där kommunen samtidigt får en initial kontakt med brukaren och kan identifiera större behov i tid innan omvårdnadsbehov uppstår som kan kosta både lidande och mer pengar.

Socialnämnden föreslås besluta om att införa förenklad ansökan av serviceinsatser enligt 4 kap. 2a § socialtjänstlagen. Implementeringen föreslås genomföras senast under november 2024 samt att socialnämnden får ta del av en uppföljning av införandet på nämndens sammanträde i juni 2025. I uppföljningen kommer perspektiven brukare, handläggare och utförare att beaktas.

Ärendets behandling under mötet

Therése Thomsson, myndighetschef, Jessica Söderlund, enhetschef myndighetsavdelningen och Matilda Gustafsson, biståndshandläggare myndighetsavdelningen, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Förenklad ansökan om serviceinsatser, daterad 2024-05-06
Revidering av riktlinje – Handläggning och insatser enligt socialtjänstlagen till äldre personer och personer med funktionsnedsättning, SON 2024/235

Revidering av delegationsordningen för myndighetsavdelningen, SON 2024/237